

Dosarul nr. 2ra-1394/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Secrieru, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Galina Razmerița

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Galinei Razmerița împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Galina Razmerița și menținută hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 16 octombrie 2019, Galina Razmerița a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 4 septembrie 2014 a depus la Centrul Național Anticorupție și procuratură mai multe cereri care vizau pretinse fapte ilegale comise de executori judecătorești, fiind înregistrate în R2 al Centrului Național Anticorupție.

Ulterior, materialele au fost trimise Inspectoratului de Poliție Ciocana, unde au fost înregistrate în R2, sub denumirea de proces penal cu nr. 2182 din 23 septembrie 2014.

În acest sens afirmă reclamanta că în cadrul acestui proces penal au fost emise mai multe ordonanțe de refuz în pornirea urmăririi penale care au fost contestate la judecătorul de instrucție și la Curtea de Apel Chișinău.

A remarcat că acest litigiu durează pe parcursul a 6 ani, din anul 2014 până în anul 2019, dosarul a stat nejustificat în diferite instanțe, pe când litigiul nu prezintă o complexitate.

Paguba morală a apreciat-o în sumă de 144 000 de lei, ce constituie 2 000 de lei pentru fiecare lună de examinare cu întârziere (6 ani x 12 luni = 72 luni x 2 000 de lei = 144 000 de lei), considerând că este o sumă echitabilă pentru suferințele suportate.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 166-168, 206, 236, 276¹ CPC, Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, art. 2, 4 și 6 din CEDO.

A solicitat constatarea faptului încălcării dreptului ei la examinarea în termen rezonabil a cauzei la cererea înaintată de ea organului de urmărire penală și instanțelor de judecată, încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul ei a echivalentului bănesc pentru compensarea prejudiciului moral în mărime de 144 000 de lei.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Galina Razmerița și menținută hotărârea primei instanțe.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că reclamanta/apelantă a depus mai multe cereri prin care a solicitat atragerea la răspundere penală a unui executor judecătoresc, însă autoritățile au refuzat de mai multe ori pornirea urmăririi penale.

În astfel de circumstanțe și având în vedere jurisprudența Curții Europene, prima instanță și instanța de apel au reținut că Galina Razmerița nu este o persoană „acuzată” în sensul Convenției Europene și nu se bucură de protecția articolului 6 sub aspectul său penal.

Prin urmare, este neîntemeiată cerința din acțiune cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei penale.

Subsecvent, în lipsa constatării faptului încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei penale, cerința Galinei Razmerița privind încasarea prejudiciului moral este lipsită de vreun drept, ce ar justifica solicitarea de reparare a prejudiciului moral.

La 26 iulie 2021, Galina Razmerița a declarat recurs împotriva deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat că prima instanță nu a intrat în esența circumstanțelor acțiunii și nu a dorit să răspundă și nici să combată argumentele invocate.

Instanța de apel s-a condus de mențiunile primei instanțe, fără a intra în esența circumstanțelor, dânsa arătând că este pătimită în procesul dat.

A subliniat că în cererea de apel, conform art. 12² CPC, a cerut ca Curtea de Apel Chișinău să sesizeze Plenul Curții Supreme de Justiție, dar nici nu a fost măcar

obiect de discuție, considerând că Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție urmează să primească un aviz consultativ de la Plenul Curții Supreme de Justiție.

La 18 august 2021, în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Galina Razmerița, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 39 vol. II), fiind recepționată la 2 septembrie 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 41 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 24 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 33 vol. II), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 26 iulie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Galina Razmerița, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Galina Razmerița, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Pe de altă parte, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că nici susținerea recurenței precum că în cererea de apel a fost solicitată, conform art. 12² CPC, sesizarea Plenului Curții Supreme de Justiție, dar instanța de apel nu s-a expus asupra acestui demers, nu constituie temei de a declara admisibil recursul.

Or, prin respingerea cererii de apel depusă de Galina Razmerița împotriva hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, este evident că a fost respinsă inclusiv și cerința privind sesizarea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la emiterea unui aviz consultativ.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Galina Razmerița urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Galina Razmerița.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic